

NYHETSBREV

Biblioteksutveckling Östergötland

Nyhetsbrev #5 2025 // [Prenumerera här](#)

Hej!

Vi närmar oss sommaren, kanske inte om vi ser till hur väl det går att använda sommarkläderna, men buskar och blad spirar i ljust grönt och solen gör sig påmind. Påminner gör vi också om alla utbildningar och nyheter på biblioteksfronten, som vi försöker ge er en bild av och hoppas ni hinner med innan semestern börjar pocka på uppmärksamheten.

Längst ner i nyhetsbrevet berättar Linköpings bibliotek om Digitala mobila projekt som de jobbat med under de senaste åren.

Trevlig läsning, Biblioteksutveckling Östergötland

Äntligen gemensamma nivåer för lättläst

Nu lanserar LL-förlaget, Vilja förlag och det nya förlaget Easy Peasy gemensamma lättlästnivåer för vuxna läsare. Med sex tydligt definierade nivåer blir det enklare för både läsare och förmedlare att hitta en bok som passar just deras behov. LL-förlagets nivåer benämns 1–6, medan Vilja förlag behåller sina nuvarande nivåer XS–XXL. Innehållet och definitionerna bakom nivåerna är däremot helt synkroniserade – från 1/XS, där texten består av få och enkla ord och korta meningar, till 6/XXL, där mer avancerad grammatik och ett större ordförråd används.

Läs mer om de gemensamma lättlästnivåerna på www.nyponochviljaforlag.se och www.ll-forlaget.se

Träffpunkt Biblioteksplaner - Save the date

KB bjuder in till en digital konferens om biblioteksplaner **5 november, kl. 09:00-11:00**

[Läs mer hos KB](#)

Kolla in vad Götabiblioteken har för sig!

Nyligen kom Götabiblioteken 2024 ut till biblioteken.

I årstidskriften, som produceras av Biblioteksutveckling, berättar alla 14 Götabibliotek om vad de gjort under året. Här kan du till exempel läsa om Motalas nya bokbuss, som bland annat åker ut till orter på landsbygden och därmed blir nästan den enda kommunala service som finns kvar där. Du kan också läsa om när medarbetarna på Finspångs bibliotek jagade pappor inne på köpcentrat, och om vad en offensiv bibliotekarie egentligen är.

[Tidskriften finns även som pdf på vår webb](#)

Götabiblioteken **2024**

Fortsättning följer på litteraturkonferens

På årets litteraturkonferens kommer vi tillsammans med litteraturexperters och författare undersöka och diskutera vad det är med sviter och romanserier som attraherar. Fortsättning följer är temat, om flerbandsböcker, läspraktiker och samtidsfenomen: Från Proust till serier som trendar på Booktok. Dagen är den **9 oktober**, platsen **Konsert och kongress** i Linköping. Dagen arrangeras av Biblioteksutveckling Östergötland och Götabiblioteken för medarbetare på bibliotek och skolbibliotek i Östergötland och Tranås. Mer information om föreläsare och program kommer. Kom ihåg datum och anmäl redan nu i vår kalender.

Nobelpristagare i Banned books

Under Banned books week, Sverige kommer temat 2025 handla om nobelpristagares litteratur, som varit förbjuden eller censurerad. Håll utkik efter mer information hos Svenska PEN och Dawit Isaak-biblioteket. Bibliotek, bokhandlare, skolor kan delta under veckan **den 6 till den 12 oktober** och lyfta frågan om fri läsning. Skyltmaterial, läslistor, lärarhandledningar och annan information kommer att erbjudas.

2025 års tema för Banned books week i USA blir: "Censorship Is So 1984. Read for Your Rights".

[Anmäl dig hos Svenska Pen](#)

Unga läsråd i Jokkmokk, Sandviken och Årjäng

Läsambassadören Agnes Török startar läsråd för unga på tre platser. En grupp ungdomar på varje plats ska undersöka hur man kan jobba läsfrämjande med livlitteratur och psykisk hälsa. I Sandviken är musik, poesi och teater i centrum; i Jokkmokk samisk kultur och i Årjäng handlar det om rollspel och nördkultur.

[Läs mer hos Kulturrådet](#)

Unga berättare

Nu är årets upplaga av Unga berättare igång och den innebär lite förändringar. Åldersspannet är 15 - 24 år och texterna behöver inte bara vara noveller.

[Läs mer på Götabiblioteken](#)

Nationella minoriteter

Webbinarium om nationella minoriteter

Under året kommer det regionala nätverket Minoritetsforum i Mellansverige (MiM) bjuda in till en serie med webinarier om Sveriges nationella minoriteter. Första tillfället är den **27 maj, kl. 9-10** och har rubriken Ett starkt judiskt liv för framtida generationer - utredningen om en nationell strategi för att stärka judiskt liv i Sverige. I MiM ingår regionerna Östergötland, Dalarna, Gävleborg, Sörmland, Uppsala, Västmanland, Värmland och Örebro.

[Läs mer och delta på Region Dalarnas hemsida](#)

Kulturkvart på UR

Utbildningsradion visar korta kulturprogram för och med svenska nationella minoriteter. På olika minoritetsspråk, med svensk text om man vill.

[Titta hos URPlay.](#)

Samlingssida för samiska språket

Samiskt språkcentrum introducerar en hemsida med material på alla samiska språken. Materialet på Giällavuassa/Språkryggsäcken finns för intresserade som vill lära sig eller utveckla sitt samiska språk. Samiskt språkcentrum främjar de samiska språken och har ett särskilt fokus på barn och unga.

[Läs mer hos minoritet.se](#)

[Hitta till Giällavuassa hos Sametinget](#)

Utställning om unga judar i dag

Forum för levande historia visar utställningen @stolt jude, som bygger på berättelser från Instagramkontot med samma namn, från Judiska Ungdomsförbundet. Här deltar unga judar och delar innehåll och tankar. Utställningen presenteras som en del av 250 år av judiskt liv i Sverige.

[Läs mer på Forum för levande historia](#)

Barn och unga

Nätverksträff - Göta barn och unga

11 september, heldag, Tranås

[Läs mer i vårt kalendarium](#)

Webbinarium för bidragsomgång 2025

10 juni, 9.00 - 10.00 sänds ett webinarium inför årets sökomgång för medel till Bokstart. Maila gärna frågor i förhand till: info@bokstart.se.

[Länk till webinarium i Teams](#)

Lesersørvis - Lär dig vägleda till nya läsupplevelser

Lesersørvis är en metod för litteraturförmedling på bibliotek som används sedan 2014 i både Norge och Danmark. I Biblioteksutveckling Östergötlands kurs utgår vi från det översatta materialet som finns på Digiteket.se. Vi träffas digitalt för att utforska metoden och öva tillsammans vid fem tillfällen om vardera

en timme. Kursen är för dig som arbetar på bibliotek och som möter läsare i olika åldrar. Du jobbar antingen på ett folk- eller skolbibliotek i Östergötland eller i Tranås.

Anmälan sker till alla träffarna i vår kalender 7 oktober

MIK

Läsning 3.0 - Vi läser Lina Wolffs Köttets tid

14 maj, 8.30 - 9.30, Goto10 Linköping eller digitalt

Tillsammans utforskar vi nyfikenheten, hur Lina Wolff beskriver vår digitala vardag och den nätkultur som följer med den. Vad blir likes i Lina Wolffs absurda värld? Gäst är bl.a. Jonathan Lundberg och moderator Johanna Hammarström från Tranås bibliotek.

Mer information och anmälan i vårt kalendarium

Digitalt fika – DigiGuiden

19 maj, 9.00 - 10.00, digitalt

Under detta digitala fika får vi besök av Rasmus Eriksson från DigiGuiden, som kommer berätta om spännande nyheter för DigiGuiden så missa inte detta tillfälle!

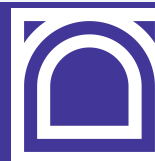
Läs mer och anmäl dig i vårt kalendarium

DigiDag - tema AI

Om du är nyfiken på Chat GPT, NotebookLM, Claude så ta del av tre föreläsningar från DigiDag som Blekinge/Kronoberg arrangerade i november 2024. En bra introduktion till dessa tre tjänster.

Se dom på deras YouTube-kanal

Digiteket - vi tipsar om spännande innehåll!

Bibliotekskort för barn – olika vägar fram till barnets bästa

Fler och fler folkbibliotek inför möjligheten för barn från 13 år att ansöka om bibliotekskort utan vårdnadshavares medgivande. Ett konkret steg mot att förverkliga barnkonventionens skrivelser om alla

barns rätt till information och kultur. Men vilka ställningstaganden behöver biblioteken ta och vilka förordningar och lagar behöver de förhålla sig till för att genomdriva en sådan förändring?

[Läs mer hos Digiteket](#)

MIK från A till Ö – En ordlista för oss förvirrade

Digiteket har satt samman en ordlista med begrepp och termer som på olika sätt relaterar till medie- och informationskunnighet av idag, som förhoppningsvis kan hjälpa dig att navigera och bättre förstå vårt hetsiga, förvirrande och ibland motstridiga informationsflöde.

[Läs mer hos Digiteket](#)

Universell utformning på bibliotek – en väg mot tillgänglighet för alla

Vad handlar universell utformning egentligen om? Och hur är det relevant för att skapa mer tillgängliga och inkluderande bibliotek?

[Läs mer hos Digiteket](#)

Skolbibliotek

Strategiskt ledarskap för hållbara skolbibliotek

12 november, 9.00 - 16.15, Konsert & Kongress Linköping

En kunskapsdag om att leda skolbiblioteksutveckling på din skola – med lagstöd, forskning och goda exempel. För dig som är rektor, utbildningschef, skolchef eller motsvarande i Östergötland.

[Läs mer i vår kalender](#)

Skolbibmeet diskussionsträff

20 maj, 14.00 - 16.00, Mjölby

Vi träffas för att diskutera Maria Heimers rapport om skolbibliotek, nya skolbibliotekslagen och läslistor.

[Mer information i vårt kalendarium](#)

AI och skolbibliotek

19 maj, 14.00 - 16.00, digitalt

Vi har bjudit in Jonna Steinrud, författare och MIK-expert som kommer föreläsa om skolbibliotekens möjligheter och förutsättningar för att jobba med AI.

[Läs mer hos oss](#)

En röd tråd för MIK i grundskolan – från F-klass till åk 9

4 juni, 14.00 - 15.00, digitalt

Hur kan skolbiblioteket arbeta systematiskt med medie- och informationskunnighet (MIK) genom hela grundskolan? Skolbibliotekarierna Anna Danielsson och Malla Solheim från Åtvidabergs kommun har utformat en röd tråd för MIK-arbetet från förskoleklass till årskurs 9.

[Läs mer och anmäl dig i vår kalender](#)

Notiser

Nominera till Läsguldet 2025

Vet du någon som gör en extra insats för personer som möter läshinder? Fram till 29 augusti kan du nominera till MTM:s pris Läsguldet – tillgänglig läsning för alla. Priset delas ut varje år och uppmärksammar personer, organisationer eller institutioner som gjort insatser för tillgänglig läsning. Till exempel läsfrämjande insatser för personer med synnedsättning, personer som är i behov av lättlästa texter eller andra som möter läshinder. Vinnaren får 25 000 kronor som ska användas för att sprida läsglädje. Priset delas ut på Kulturrådets årliga läsfrämjandeträff i början av december 2025.

[Läs mer och nominera hos MTM](#)

Digitala dialoger: USA och biblioteken

I det senaste avsnittet av Digitala dialoger lyfter vi blicken mot USA, där biblioteken allt oftare hamnar i centrum av politiska och ideologiska konflikter. Vad händer när tillgången till kunskap ifrågasätts? Brit Stakston talar om detta.

[Lyssna på Vimeo](#)

Biblioteksarenan i Almedalen

Den **25 juni** är biblioteksfrågor i centrum på Almedalsbiblioteket, Visby. Tillsammans med Biblioteken på Gotland och Biblioteksbladet bjuder Svensk biblioteksörening in till samtal och debatt. Mer information om program kommer att presenteras på biblioteksöreningens hemsida.

Anya till IFLA:s styrelse

Anya Feltreuter har blivit invald till IFLA:s styrelse. Vi säger grattis till Anya, avdelningschef på Vallabiblioteket och tidigare mångårig medarbetare inom Götabiblioteken, bland annat som chef på Mjölby bibliotek.

Bibliotekens roll för demokrati

Lyssna till samtal med Andreas Norlén, riksdagens talman, om fri åsiktsbildning och demokrati. Vilken roll spelar egentligen biblioteken? Region Västerbotten bjuder in till ett webinarium den **19 maj, kl. 8.30-9.15**.

[Läs mer och anslut hos Region Västerbotten](#)

Ny testwebb på KB

Till hösten presenterar Kungliga Biblioteket en ny hemsida. Här ska finnas en tydligare struktur, bland annat med tre olika delar: En ingång mot själva samlingar och biblioteket, en till bibliotekssektorn och en till utgivare av pliktleveranser.

[Redan nu finns möjlighet att testa och tycka till hos KB](#)

//Nyfiken på//

Digitala mobila projektet

Text: Sofie Johansson, bibliotekarie, Linköpings Stadsbibliotek

Digitala mobila projektet, med finansiering från Kulturrådet, genomfördes mellan september 2023 till och med maj 2024. Arbetet utgör en del i utvecklandet av det mobila biblioteket på Linköpings stadsbibliotek. För projektplaneringen stod Sofie Johansson, David Burman och Tommy Jansson

Arbetet har varit mobilt i den mening att aktiviteter har ägt rum utanför bibliotekets lokaler. Det övergripande målet för projektet har varit att öka den digitala kompetensen och få fler digitalt delaktiga i de grupper som projektet vänt sig till. Projektet satsade på kunskapsspridning och stöd för målgrupper som lätt hamnar i utanförskap i det höga digitaliseringstempo som råder i samhället.

Genom projektet har grupper och individer handledts och tagit del av ny teknik och guidats i e-tjänster

på ett enkelt och lustfyllt sätt. Det har inneburit samverkan med olika föreningar, organisationer och kommunala verksamheter för att komma nära dem som är i behov av stöd.

I det större perspektivet, vi vinner mera! Vi förnyar oss och upptäcker nya mötesplatser och når sällananvändare och ickeanvändare. Dessutom ökar bibliotekets relevans i samhället genom att vi finns för flera och på fler platser.

[Du kan läsa rapporten som PDF här hos Biblioteksutveckling Östergötland](#)

Alla evenemang som Biblioteksutveckling Östergötland arrangerar hittar du på vår webb under [Kalender](#).

Det här är ett nyhetsbrev från Biblioteksutveckling Östergötland | [Avsluta prenumeration](#)

KONTAKT

Biblioteksutveckling Östergötland
Region Östergötland
581 91 Linköping

biblioteksutveckling@regionostergotland.se
www.regionbibliotekostergotland.se

